

Vaihto-opiskelun tuottama osaaminen Poliisin yleisiin kompetensseihin

Jesse Vuorio

12/2021

TIIVISTELMÄ

Jesse Vuorio: Vaihto-opiskelu osana Poliisi (AMK) -tutkintoa

Opinnäytetyön muoto: laadullinen

Julkisuusaste: Julkinen

Ohjaaja: Olavi Kujanpää, Petri Voittomäki

Tutkinto: Poliisi (AMK)

Tässä opinnäytetyössä käsitellään miten vaihto-opiskelujakso Poliisiammattikorkeakoulusta ulkomaille tuottaa osaamista Poliisi (AMK) -tutkinnon opintosuunnitelmassa mainittuihin yleisiin kompetensseihin. Opinnäytetyössä kerrotaan taidoista ja ominaisuuksista, joita eritoten vaihto-opiskelussa on mahdollista kehittää ja miten nämä työelämätaidot auttavat poliisia työssään nykyaikaisessa Suomessa.

Tutkimus toteutettiin kvalitatiivisella eli laadullisella menetelmällä. Aineistoa kerättiin kirjallisuudesta, lehtiartikkeleista sekä alan aikaisemmista tutkimuksista koskien kulttuuria, kielitaitoa, verkostoitumista, sekä liike-elämää. Teoreettinen viitekehys rakentuu aikaisempien tutkimusten pohjalle koskien ulkomailla opiskelua tai työskentelyä, kansainvälisyyttä sekä kielitaitoa ja kulttuuritietoisuutta. Näitä tekijöitä sekä kirjoittajan, eli tutkimuksen laatijan, empiirisiä kokemuksia vaihto-opiskelusta Poliisiammattikorkeakoulusta on rinnastettu poliisin nykyaikaiseen tehtäväkenttään Suomessa.

Tutkimuksessa haastateltiin myös kyselytutkimuksella neljää ulkomaalaista poliisiopiskelijaa, jotka suorittivat vaihto-opiskelujakson samassa kohteessa samana ajankohtana tutkimuksen laatijan kanssa.

Tutkimuksessa selvisi, että vaihto-opiskelu ulkomailla on poliisiopiskelijalle hyödyllinen kokemus opintosuunnitelmassa mainittujen yleisten kompetenssien näkökulmasta. Vaihto-opiskelun tuottamaa hyötyä voi hyödyntää monissa niissä poliisin työtehtävissä joihin Poliisi (AMK) -tutkinnosta valmistutaan, sekä työelämän ulkopuolella.

Sivumäärä: 28

Tarkastuskuukausi ja vuosi: 11/2021

Avainsanat: vaihto-opiskelu, kansainvälisyys, kielitaito, yleiset kompetenssit

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	4
1.1 Poliisin monikielisestä tehtäväkentästä	4
1.2 Tutkimuskysymys	6
1.3 Tutkimusmenetelmä	6
2 KÄSITTEET	7
2.1 Kansainvälisyys	7
2.2 Monikulttuurisuus	8
2.3 Kielitaito	8
3 POLIISI (AMK) -TUTKINNON OPINTOSUUNNITELMA 2020-2022	10
3.1 Ammatilliset kompetenssit	11
3.2 Yleiset kompetenssit	12
3.3 Lähtökohdat ja valmiudet jatkuvalle kehitykselle koulusta	13
4 VAIHTO-OPISKELU	13
4.1 Kielitaito	13
4.2 Kulttuuri	14
4.3 Verkostoituminen	16
4.4 Opinnot	16
5 KYSELYTUTKIMUS	17
6 YHTEENVETO	20
6.1 Pohdintaa	20
6.2 Tutkimuksen johtopäätökset ja analyysi	23
6.3 Tutkimuksen luotettavuus	25
LÄHTEET	26

1 JOHDANTO

Kovasti suositaan kasvattanut vaihto-opiskelu ulkomailla on nykyään mahdollista myös Poliisiammattikorkeakoulussa, josta on mahdollista lähteä useisiin eri kohtemaihin tutustumaan paikalliseen poliisikoulutukseen. Tutkimuksen laatija kävi itse vaihto-opiskelemassa ulkomailla osana Poliisi (AMK) -tutkintoa ja jäi pohtimaan, oliko kokemuksesta konkreettista hyötyä ajatellen tulevaisuuden ammattia.

Poliisiammattikorkeakoulun opiskelijalla on mahdollisuus lähteä vaihto-opiskelemaan pohjoismaisten poliisioppilaitosten järjestämään Nordcop -vaihtoon. Kohdemaassa opiskelijat ottavat osaa harjoituksiin ja oppitunteihin, kuten paikallisetkin opiskelijat. Joissain tapauksissa on heillä myös mahdollisuus päästä paikallisen poliisin mukaan työvuoroihin.

Toinen vaihtoehto on lähteä opiskelijavaihtoon Erasmus+ -partneri-korkeakouluihin. Vaihto-opiskelujakso on pituudeltaan vähintään kolme kuukautta, ja käytännössä opiskelija asuu ja opiskelee ulkomailla koko sen ajan, jonka lukukausi kestää kohtemaan vastaanottavassa korkeakoulussa. (Poliisiammattikorkeakoulu, luettu 21.10.2021)

Vaihto-opiskelu on erinomainen tapa verkostoitua, kasvattaa omaa osaamistaan sekä hankkia kokemusta ja perspektiiviä omaan ammattiin ja elämään. Tässä opinnäytetyössä tutkitaan vaihto-opiskelujakson tuottamaa osaamista nimenomaan poliisin yleisiin kompetensseihin, joita ovat oppimisen taidot, eettinen osaaminen, työyhteisöosaaminen, innovaatio-osaaminen sekä kansainvälisyysosaaminen.

1.1 Poliisin monikielisestä tehtäväkentästä

Poliisilaki 1:1§

”Poliisin tehtävänä on oikeus- ja yhteiskuntajärjestyksen turvaaminen, yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitäminen sekä rikosten ennalta estäminen, paljastaminen, selvittäminen ja syyteharkintaan saattaminen. Poliisi toimii turvallisuuden ylläpitämiseksi yhteistyössä muiden viranomaisten sekä yhteisöjen ja asukkaiden kanssa ja huolehtii tehtäviinsä kuuluvasta kansainvälisestä yhteistyöstä.” (Poliisilaki 872/2011)

”Poliisi suorittaa lisäksi lupahallintoon liittyvät ja muut sille laissa erikseen säädetyt tehtävät sekä antaa jokaiselle tehtäväpiiriinsä kuuluvaa apua. Jos on perusteltua syytä olettaa henkilön kadonneen tai joutuneen onnettomuuden uhriksi, poliisin on ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin henkilön löytämiseksi.” (Poliisilaki 872/2011)

Poliisin tehtäväkenttä Suomessa on näin ollen hyvin monipuolinen ja laaja. Poliisina voi työskennellä hälytys- ja valvontayksikössä, rikostorjunnassa tutkinnan parissa, tai henkilöstöhallinnon monissa eri tehtävissä. Oli kyse mistä tahansa poliisin alayksiköstä, poliisi tapaa työssään paljon erilaisia ihmisiä, jolloin sosiaalisilla taidoilla ja ominaisuuksilla on suuri vaikutus työn hoitamiseen. Oli kyse sitten organisaation sisäisistä asioista ja työyhteisötaidoista tai asiakaskohtaamisesta, ei onnistuneen ihmiskohtaamisen tärkeyttä kannata missään nimessä väheksyä.

Business Finlandin tutkimuksen mukaan Suomessa kirjattiin 7,1 miljoonaa ulkomaista yöpymistä vuonna 2019. Ulkomaisten matkailijoiden yöpymisiä kertyi vuoden 2019 aikana eniten pääkaupunkiseudulla, jossa kyseisenä vuonna kerääntyi 3,0 miljoonaa yöpymistä, mikä oli 43 prosenttia kaikista Suomen ulkomaisista yöpymisistä. Helsingin vetovoima kansainvälisten matkailijoiden keskuudessa lisääntyi jo kuudetta vuotta peräkkäin. Pääkaupunkiseudulle matkailijat saapuivat tasaisesti eri puolilta maailmaa. (Foreign overnight in Finland, 2019)

Toisaalta maahanmuutto nykyisessä laajuudessaan on Suomessa vielä suhteellisen uutta sekä pienimuotoista kansainvälisessä perspektiivissä. Vuonna 2019 Suomessa asui noin 430 000 ulkomaalaistaustaista ihmistä kattaen vain noin 8 % koko väestöstä. (Valtioneuvosto, luettu 21.10.2021)

Tilastokeskuksen mukaan ulkomaalaistaustaisten määrä Suomessa on lähes nelinkertaistunut vuodesta 2000 vuoteen 2019. Tilastokeskus määrittelee ulkomaalaistaustaisen henkilön siten, että henkilön jonka molemmat tai toinen vanhempi on syntynyt ulkomailla, lasketaan ulkomaalaistaustaiseksi.

Julkisissa sekä poliittisissa keskusteluissa korostuvat useasti turvapaikanhakijat ja kiintiöpakolaiset, mutta todellisuudessa varsinaiseen kansainväliseen suojeluun perustuva maahanmuutto on Suomessa verrattain pientä, ja se muodostaa valtakunnallisesti vain pienen osan Suomeen muuttavista ulkomaalaistaustaisista. Tyypillisimmät syyt Suomeen muutolle ovat mm. työ (47,1 %), perhe (20,1 %) ja opiskelu (7,5 %). (Valtioneuvosto, luettu 25.10.2021)

Suomessa ulkomaalaistaustainen väestö hakeutuu maantieteellisesti sinne mihin valtaosa muustakin väestöstä, Uudellemaalle. Uudenmaan maakunnassa asuu noin 50 % kaikista Suomen ulkomaalaistaustaisista henkilöistä. Vuonna 2019 laaditun tutkimuksen mukaan Uudenmaan väestöstä 14,2 % oli ulkomaalaistaustaisia. Etelä-Pohjanmaalla taas ulkomaalaistaustaisten osuus väestöstä oli vain 2,4 %, joka on Suomen maakuntien osuuksista pienin. (Valtioneuvosto, luettu 25.10.2021)

1.2 Tutkimuskysymys

Opinnäytetyöni tutkimuskysymys on, että tuottaako vaihto-opiskelujakso ulkomailla poliisiopiskelijalle osaamista poliisin yleisiin kompetensseihin.

Suomen poliisin tehtäväkentän vaatimusten muuttuessa muun muassa kansainvälistymisen ja monikulttuurisuuden kasvun johdosta, on tärkeää pystyä toimimaan alati kehittyvässä ympäristössä. Tutkimuksessa selvitetään, onko vaihto-opiskelu yksi keino tukea tätä osaamista, ja miten siitä voi opiskelijana hyötyä tulevaisuuden ammattia ajatellen.

1.3 Tutkimusmenetelmä

Laadullisen tutkimuksen yleisimmät aineistonkeruumenetelmät ovat haastattelu, kysely, havainnointi ja erilaisista dokumenteista koottu tieto (Tuomi & Sarajärvi 2018, 83). Kuten Varto toteaa, ovat keskiössä merkitykset, jotka ilmenevät mitä moninaisimmin tavoin (Varto, 1992, 24)

Kvalitatiivisesta menetelmästä tässä tutkimuksessa on hyödynnetty eritoten erilaisista dokumenteista kootun tiedon keruun ja analysointia. Aiheesta on laajalti jo olemassa olevaa tutkimustietoa, jota on hyödynnetty tutkimuksessa. Tutkimusaineistoa on kerätty muun muassa uutisartikkeleista, yritysten julkaisuista sekä muista aiheen tutkimuksista. Tätä jo olemassa olevaa tutkimustietoa analysoidaan ja verrataan kirjoittajan empiirisiin kokemuksiin vaihto-opiskelusta ulkomailla, sekä työharjoittelujakson aikana koettuihin työkokemuksiin poliisitehtävissä.

Laadullinen tutkimus on lähes aina empiiristä eli erilaisiin aineistoihin ja niiden analyysiin perustuvaa. Empiirisuus ei kuitenkaan sulje pois teoreettisuutta, vaan päinvastoin empiiristä laadullista tutkimusta ei ole mahdollista tehdä ilman jonkinlaisia teoreettisia kiinnekohtia. (Juhila, Laadullinen tutkimus ja teoria, luettu 21.10.2021.)

Laadullisen tutkimuksen aineistonkeruu voidaan toteuttaa joko primäärisillä tai sekundäärisillä menetelmillä. Primääriset menetelmät tarkoittavat havainnointia, haastatteluita ja kyselyitä, ja sekundäärisiä menetelmiä ovat taas erilaiset dokumentit, kuten kirjat, tutkimukset, vuosikertomukset, muistiot, tilastot, videot ja äänitteet sekä kuvat. Kaikkia kirjallisen aineiston muotoja on mahdollista käyttää aineistolähteinä ja kaikkea tutkimuksen kannalta merkityksellistä aineistoa voidaan hyödyntää tutkimusongelman ratkaisussa.

Lisäksi osana tutkimusta haastateltiin kyselyhaastatteluna neljää ulkomaalaista poliisiopiskelijaa, jotka olivat vaihto-opiskelemassa osana omaa poliisikoulutustaan samaan aikaan ja samassa paikassa tutkimuksen laatijan kanssa.

2 KÄSITTEET

Väärinkäsitysten ehkäisemiseksi on syytä käydä läpi muutamia tutkimuksessa käytettyjä keskeisiä käsitteitä. Käsitteet on avattu yksitellen ja kerrottu mitä niillä tarkoitetaan tutkimuksessa, ja miten ne liittyvät poliisin päivittäiseen työhön.

2.1 Kansainvälisyys

Kielitoimiston sanakirjan mukaan kansainvälisyydellä tarkoitetaan eri kansojen tai valtioiden välisiä, niitä koskevia tai niille yhteisiä asioita.

Poliisiorganisaatiossa kansainvälinen yhteistyö tunnustetaan poliisin toimintana joka ulottuu yli kansallisvaltion rajojen. Koska toiminta ylittää kansallisvaltion rajat toisen kansallisvaltion alueelle, sitä kutsutaan kansainväliseksi toiminnaksi tai yhteistyöksi. Yhteistyö on tunnustettu erittäin tärkeäksi, koska lähtökohtaisesti Suomen poliisilla on toimivaltaa vain Suomessa, eikä Suomen poliisi voi lähtökohtaisesti toimia toisen valtion rajojen sisäpuolella, muutamia poikkeustapauksia lukuun ottamatta. Vastaavasti taas järjestystä eivät Suomessa voi ylläpitää muiden valtioiden viranomaiset. Järjestäytynyt rikollisuus ei kuitenkaan tunne valtiorajoja, vaan toimii verkottuneesti rajojen yli. Tällöin kansainvälisen yhteistyön tärkeys korostuu, ja yhteistyöllä voidaan parantaa Suomen turvallisuutta. (Poliisi, luettu 21.10.2021)

Kansainvälinen yhteistyö on tunnustettu erittäin hyödylliseksi ja kustannustehokkaaksi ratkaisuksi myös muualla kuin sisäisen turvallisuuden parissa. Mainittakoon esimerkiksi EU, NATO, WHO, sekä Punainen risti tunnetuimmista kansainvälisen yhteistyön nimistä.

Organisaation toiminta kansainvälisellä tasolla asettaa myös tiettyjä vaatimuksia työntekijäportaalille, varsinkin varsinaisissa kansainvälisissä toiminnoissa työskenteleville. Yleisesti ottaen voidaan silti olettaa, että poliisin tehtäväkentän muutos koko ajan kansainvälisempään ja monikulttuurisempaan suuntaan asettaa tiettyjä vaatimuksia myös kaikille organisaatiossa työskenteleville, eikä ainoastaan kansainvälisille osastoille.

Tutkimuksessa kansainvälisyydellä pohditaan yksittäisen poliisin valmiuksia toimia henkilöiden kanssa, jotka eivät puhu äidinkielenään suomea tai ruotsia, ja joiden kulttuurit, tavat ja perinteet poikkeavat omastamme siinä mitassa, että kyseinen ero saattaa pahimmassa tapauksessa vaikeuttaa tai peräti kokonaan estää poliisin tehtävien suorittamisen. Tutkimuksessa arvioidaan, missä määrin vaihto-opiskelu ja sen tuoma ymmärrys monikulttuurisuudesta ja kansainvälisen toimintaympäristön elementeistä voi auttaa poliisia työssään.

2.2 Monikulttuurisuus

Termiä monikulttuurisuus käytetään viittaamaan useisiin eri ilmiöihin. Ei ole tutkimuksen kannalta relevanttia käydä läpi kaikkia mahdollisia ilmiöitä joihin termillä puhekielessä ja esimerkiksi politiikassa viitataan, vaan keskitymme pääasiassa asioihin, joita termillä tutkimuksessa tarkoitetaan.

Nyky-yhteiskunnassamme viitataan usein monikulttuurisuudella deskriptiivisenä tai kuvailevana terminä vallitsevaan kulturilliseen monimuotoisuuteen. Yhteiskunta, joka on kulttuurisesti monimuotoinen, sisältää useita maailmankatsomuksellisesti, uskonnollisesti ja kulttuurisesti toisistaan poikkeavia ihmisryhmiä, jotka jakavat julkisen tilan yhdessä.

Käsite ei lähtökohtaisesti ota kantaa politiikkaan, jota yhteiskunnassa tulisi tehdä, eikä käsite sisällä myöskään ajatusta kulttuurisen monimuotoisuuden arvottamisesta. (Vitikainen, Monikulttuurisuus 15.8.2014, luettu 21.10.2021)

Monikulttuurisuus on myös iso osa poliisin työtä Suomessa, vaikkakin määrällistä vaihtelua varmasti on paikkakuntien ja maakuntien välillä. Poliisin työssä kohtaa hyvin epämääräisen ja vakiintumattoman läpileikkauksen Suomen kansalaisista sekä Suomessa väliaikaisesti olevista ihmisistä. Kuten kappaleesta 1.1 Poliisin tehtäväkentästä käy ilmi, on ihmisväestö monikulttuurisinta ja kielirikainta Uudenmaan maakunnassa, joka on ylivoimaisesti Suomen runsasväkisin ja tiheimmin asuttu maakunta.

Noin 30 % suomalaisista asuu Uudellamaalla ja maakunnan väestötiheys on kymmenisen kertaa korkeampi kuin Suomen keskiarvo. Uudenmaan väkilukua kasvattaa sekä syntyneiden enemmisyys että muuttovoitto Suomesta ja ulkomailta. (Tilastokeskus, luettu 25.10.2021)

2.3 Kielitaito

Yksi poliisin ammattitaidon tärkeimmistä kulmakivistä on kielitaito. Kielitaidolla tarkoitetaan kielen puhumisen, kirjoittamisen ja ymmärtämisen kykyä ja osaamista (Kielitoimiston sanakirja, luettu 21.20.2021).

Virallisten kieltemme osalta vähimmäisvaatimuksena on pystyä tuottamaan selkeää virkakieltä virkatehtävien hoitamiseksi. Suomen viralliset kielet eli kansalliskielet ovat suomi ja ruotsi. Ne ovat yhteiskunnan kaikilla aloilla käytettäviä, asemaltaan vahvoja kieliä. (Kotimaisen kielen keskus, luettu 21.20.2021.)

Virkakieli on kieltä, jota maan viranomaiset käyttävät työtä suorittaessaan. Siinä missä viranomaisten tehtävätkin, on virkakieli hyvin monisyistä, ja sitä voidaan käyttää monissa eri viestinnällisissä kanavissa. Virkakieleksi lasketaan myös EU:n kieli, sekä esimerkiksi säädösten ja tiedotteiden,

suunnitelmien ja lomakkeiden, sekä verkkosivujen ja suullisten asiointipalvelujen kielet. Myös kaikki viralliset nimet kuuluvat virkakieleen, esimerkiksi virastot ja julkiset palvelut. (Kotimaisten kielten keskus, luettu 21.10.2021.)

Tilastokeskuksen tutkimusten mukaan vuoden 2020 lopussa asui Suomessa lähes 433 000 vieraskielistä, joka kattaa 7,8 % koko väestöstä. Edellisestä vuodesta määrä kasvoi noin 20 200 hengellä, joka tarkoittaa 4,9 prosentin kasvua. Vieraskielisiksi on luettu kaikki henkilöt, joiden kieli ei ole suomi, ruotsi tai saame. (Tilastokeskus, luettu 21.10.2021)

Vuodesta 1992 asti saamen kielellä on ollut Suomessa virallinen asema saamelaisten kotiseutualueella eli Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kunnissa sekä Sodankylän pohjoisosassa. Tämä merkitsee sitä, että saamelaisilla on oikeus asioida äidinkielellään virastoissa ja sairaalassa. (Kotimaisten kielten keskus, luettu 21.10.2021.)

Perustuslaki määrittää, että saamelaisilla on oikeus ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan. Lisäksi saamelaisilla on myös perustuslakiin perustuen kotiseutualueellaan kieltään ja kulttuuriaan koskeva itsehallinto. (Oikeusministeriö, saamen kielet, luettu 21.20.2021.)

Siinä missä suomalaisten ruotsin kielen taidon kerrotaan romahtaneen, suomalaiset puhuvat kansainvälisessä vertailussa erittäin laadukasta englannin kieltä. Ylen julkaiseman artikkelin mukaan vuonna 2018 ylioppilaskirjoituksissa ruotsin kielen suorittavia oppilaita on melkein 50 % vähemmän kuin kymmenen vuotta sitten. Kokeeseen osallistujien määrä on ollut tasaisessa laskussa siitä lähtien, kun vuonna 2005 ruotsin kielen kokeen pakollisuudesta luovuttiin. (Yle, luettu 25.10.2021.)

Ruotsin kielen taitoa vaaditaan myös korkeakoulusta valmistuvalta opiskelijalta. Osaamisen on vastattava ylioppilaskirjoitusten ”cum laude approbatur” -arvosanan veroista osaamista, ja on osoitettava myös osaamista oman alan sanaston suhteen. Selkeästi vähiten osaamista ruotsin kielessä on miesvaltaisilla aloilla. Nuoria miehiä ei kiinnosta ruotsin kieli sen enempää lukiossakaan, sillä vain noin 20 prosenttia ylioppilaskokeen suorittajista on miehiä. (Yle, luettu 25.10.2021.)

Vuonna 2020 laaditun vertailun tekijä on kansainvälinen kielikoulu-yhtymä EF Education First, jonka laatimassa globaalin englannin kielen taitotason indeksi EF EPI:ssä vertailtiin yli kahden miljoonan englantia vieraana kielenä puhuvan kielitestituloksia. Tutkimus on tiettävästi maailman laajin yli 2,2 miljoonalla osallistujalla sekä yli sadalla osallistuneella maalla ja seutukunnalla. Kielitaitotestin korkein sija meni Alankomaille, mutta suomalaiset puolestaan kipusivat vertailun kolmannelle sijalle. Pronssisijoitus on historiallisen korkea, vaikka Suomi onkin aina löytynyt listauksen kymmenen parhaan maan joukosta.

Myös muut Pohjoismaat löytyvät listan viiden parhaan joukosta, joten on selvää, ettei pohjoismaista englannin opetusta kehuta turhaan. Suomalaiset myös päihittivät kielitaidollaan ruotsalaiset, jotka ovat vertailun neljännellä sijalla. (EF Education First, luettu 25.10.2021)

3 POLIISI (AMK) -TUTKINNON OPINTOSUUNNITELMA 2020-2022

Suomi on sitoutunut EQF-vaativuustasoluokitteluun (European Qualifications Framework).

”Laki (93/2017) ja asetus (120/2017) kansallisesta tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehyksestä määrittelee tutkintojen, oppimäärien ja muiden osaamiskokonaisuuksien sijoittumisen eri vaativuustasoille. Kullakin tasolla on kuvaus, mitä kyseisen tason saavuttanut opiskelija tietää, ymmärtää ja pystyy tekemään. Osaamistasokuvauksia sovelletaan Polamkin opetussuunnitelmatyössä, osaamisprofiilien laadinnassa ja osaamisen arvioinnissa. Suomen sitoutumisen myötä EQF-vaativuustasoluokitteluun myös Poliisiammattikorkeakoulun tavoitteena on, että valmistunut opiskelija hallitsee laaja-alaiset ja edistyneet oman alansa tiedot, joihin liittyy teorioiden, keskeisten käsitteiden, menetelmien sekä periaatteiden kriittinen ymmärtäminen ja arvioiminen. Opiskelija ymmärtää ammatillisten tehtäväalueiden ja tieteenalojen kattavuuden sekä rajat. Opiskelija hallitsee edistyneet kognitiiviset ja käytännön taidot, jotka osoittavat asioiden hallintaa, kykyä soveltaa ja kykyä luoviin ratkaisuihin ja toteutuksiin, joita vaaditaan erikoistuneella ammatti- ja tieteenalalla monimutkaisten ennakoimattomien ongelmien ratkaisemiseksi.” (Poliisi (AMK)-tutkinnon opetussuunnitelma 2020-2022)

Opiskelijalla on myös oltava valmiudet työskennellä itsenäisesti niin alan asiantuntijatehtävissä kuin kansainvälisessä yhteistyössäkin. Hänellä on oltava valmiudet johtaa monimutkaisia ammatillisia toimia tai hankkeita ja hänen on kyettävä päätöksentekoon ennakoimattomissa toimintaympäristöissä. Opiskelija vastaa oman osaamisensa arvioinnin ja kehittämisen lisäksi yksittäisten henkilöiden sekä ryhmien kehityksestä, ja hänellä on oltava valmiudet elinikäiseen oppimiseen. (eml.)

Tavoitteeksi on asetettu, että valmistunut opiskelija kykenee toimimaan niin opiskelu- kuin työyhteisöissä sekä muissa ryhmissä ja verkostoissa erilaisten ihmisten kanssa ottaen huomioon työssään sekä yhteisölliset että eettiset näkökulmat.

Hänen tulisi pystyä viestimään hyvin suullisesti sekä kirjallisesti äidinkielenään siitä huolimatta, että onko kyseessä alan sisä- vai ulkopuolinen yleisö. Valmistunut opiskelija kykenee viestimään ja olemaan onnistuneessa vuorovaikutuksessa myös toisella kotimaisella kielellään. Tämän lisäksi opiskelijan kykenee myös kansainväliseen viestintään ja vuorovaikutukseen omalla alallaan vähintään yhdellä vieraalla kielellä. (eml.)

Näiden tavoitteiden toteutumista arvioidaan osana normaalia oppimisprosessiin liittyvää osaamisen arviointia. (Poliisi (amk)-tutkinnon opetussuunnitelma 2020-2022)

Poliisi (AMK) -tutkinnon opetussuunnitelma vuosille 2020–2022 kertoo myös tutkinnon aikana saavutettavista yleisistä ja ammatillisista kompetensseista ja erityisosaamisesta, joka saavutetaan tutkinnon aikana.

Johdannossa käytiin läpi poliisin tehtäväkenttää ja tyypillisiä tilanteita, joissa poliisi kohtaa ihmisen. Tilanteiden kirjon ollessa hyvin laaja ja värikäs, vaativat ne poliisilta myös hyvää pelisilmää ja sosiaalista lahjakkuutta hoitaa tehtävät niin, että sekä virkaa suorittava poliisi että poliisin toimien kohteena ollut henkilö ovat mahdollisimman tyytyväisiä lopputulokseen. Tämä saattaa olla aika ajoin hyvinkin hankalaa poliisin tehtävien luonne huomioon ottaen.

Vaikeaa tehtävää tai esimerkiksi sakon antamista helpottaa ja sujuvoittaa huomattavasti se, että sosiaaliset taidot ovat kunnossa ja ihmisten kanssa tulee toimeen. Poliisin asiakkaan ollessa ulkomaalainen tai vieraskielinen, tehtävässä korostuvat myös kielitaidon merkitys sekä ymmärrys ja kunnioitus erilaisia kulttuureja kohtaan.

3.1 Ammatilliset kompetenssit

Poliisi (AMK)-tutkinnon opetussuunnitelman 2020-2022 ammatillisiin kompetensseihin kuuluvat seuraavat asiakokonaisuudet:

- Valvonta- ja hälytystoimintaosaaminen*
- Rikostorjunta- ja tutkintaosaaminen*
- Yhteiskunnallisen turvallisuuden kehittämisosaaminen*
- Poliisityötä tukeva osaaminen.*

Ammatillisiin kompetensseihin ei ole tarvetta tutkimuksessa syventyä sen tarkemmin, sillä ne ovat hyvin pitkälti lakisääteisiä, ja jokaisella maan hallituksella on tapansa hoitaa maansa sisäisen turvallisuuden koulutusta. Toki tutkimuksen kannalta on otettava huomioon se, että vaihto-opiskelussa on mahdollista kartuttaa tietoa ja osaamista muiden maiden sisäisen turvallisuuden ratkaisuista ja toimintatavoista, joka taas puolestaan antaa uutta perspektiiviä oman toiminnan kokonaisvaltaiseen katseluun ja arvioimiseen. Tämä on erinomainen lisä niin yksittäiselle poliisille kuin organisaatiollekin toiminnan jatkuvan kehittämisen ja oppimisen kannalta.

3.2 Yleiset kompetenssit

Poliisi (AMK)-tutkinnon opetussuunnitelman 2020-2022 yleiset kompetenssit rakentuvat seuraavista tekijöistä:

-Oppimisen taidoista

-Eettisestä osaamisesta

-Työyhteisöosaamisesta

-Innovaatio-osaamisesta

-Kansainvälisyysosaamisesta.

Oppimisen taidoilla tarkoitetaan opiskelijan taitoja osata arvioida ja kehittää osaamistaan ja oppimistapojaan. Se edellyttää, että opiskelija osaa hankkia, käsitellä ja arvioida tietoa kriittisesti, ja että hän kykenee ottamaan vastuuta ryhmän oppimisesta sekä opitun jakamisesta.

Eettinen osaaminen tarkoittaa, että opiskelija kykenee ottamaan vastuun omasta toiminnastaan ja sen seurauksista. Hän osaa toimia alansa ammattieettisten periaatteiden mukaisesti, ja osaa ottaa erilaiset toimijat huomioon työskentelyssään. Opiskelija osaa soveltaa tasa-arvoisuuden periaatteita, sekä kestävän kehityksen periaatteita. Opiskelija pystyy vaikuttamaan eettisesti kestäväällä tavalla yhteiskunnallisesti ammattitaitoaan hyödyntäen.

Työyhteisöosaamisella taas kuvataan opiskelijan sosiaalisia taitoja toimia jäsenenä työyhteisössä sekä yhteisön hyvinvoinnin edistäjänä. Opiskelija osaa toimia työelämän viestintä- ja vuorovaikutustilanteissa ja opiskelija pystyy hyödyntämään tieto- ja viestintätekniikkaa omissa tehtävissään. Opiskelija kykenee rakentamaan verkostoja sekä omia työelämäyhteyksiä. Työyhteisöosaamisella tarkoitetaan myös kykyä tehdä päätöksiä ennakoimattomissa tilanteissa, sekä kykyä johtaa työtä ja taitoa työskennellä itsenäisesti asiantuntijatehtävissä.

Innovaatio-osaaminen tarkoittaa opiskelijan taitoja tarkastella omaa työtään, luovaan ja monipuoliseen ongelmanratkaisuun sekä omien työtapojensa kehittämiseen. Innovaatio-osaaminen edellyttää, että opiskelija osaa työskennellä erilaisissa projekteissa ja että hän pystyy toteuttamaan tutkimus- ja kehittämishankkeita, ja että opiskelija pystyy suoriutumaan projektien vaatimustasojen edellyttämästä tiedonhausta. Opiskelijan on osattava rakentaa myös lähtökohtaisesti aina asiakaslähtöisiä, kestäviä ja taloudellisesti kannattavia ratkaisuja.

Kansainvälisyysosaamisella tarkoitetaan opiskelijan kielitaitoa oman alansa työtehtävissä, ja niissä kehitymisessä, sekä opiskelijan valmiuksia monikulttuuriseen yhteistyöhön. Opiskelijan on

myös osattava ottaa työssään huomioon alansa kansainvälisyyskehityksen vaikutukset ja sen tuomat mahdollisuudet.

3.3 Lähtökohdat ja valmiudet jatkuvalle kehitykselle koulusta

Poliisiammattikorkeakoulu tarjoaa jokaiselle opiskelijalle ja ammattiin valmistuvalle perusteet ja taiteopohjan ammattiin. Kun ammattiin valmistuvalla poliisilla on perustiedot ja -taidot olemassa työn suorittamiseksi, alkaa näiden tietotaitojen kehittäminen, päivittäminen ja soveltaminen päivittäisiin muuttuviin työtehtäviin.

Poliisin työ on jatkuvaa oppimista. Joka työpanoksessa on pyrittävä analysoimaan, kehittämään ja päivittämään omia työtapoja tehokkaammaksi ja vaatimuksia paremmin vastaaviksi. Tietoa on pyrittävä jakamaan ja palautetta antamaan kollegoille. Tämä on ainut toimintamalli jolla poliisi voi organisaationa vastata alati muuttuviin vaatimuksiin, joita sisäisen turvallisuuden uhat organisaatiolle luo.

4 VAIHTO-OPISKELU

Suomessa suoritettavasta ammattikorkeakoulun tai yliopistojen tutkinnosta on mahdollista suorittaa ulkomailla vaihto-opiskeluna. Järjestetyn opiskelijavaihto-ohjelman kautta on helppo lähteä ulkomaille opiskelemaan, ja se onkin tällä hetkellä helpoin ja suosituin tapa opiskella ulkomailla. (Opiskele ulkomailla, luettu 25.10.2021)

Lähes kaikilla yliopistoilla ja ammattikorkeakouluilla on nykyään jo useampia yhteistyöoppilaitoksia maailmalla, ja tyypillisesti opiskelijoilla on mahdollisuus valita itselleen sopivin kohde, johon haluaa matkustaa, ja jossa haluaa opiskella. Vaihto-ohjelmat ja -kohteet saattavat toki vaihdella kansainvälisten yhteistyösopimusten mukaan. (Opiskele ulkomailla, luettu 25.10.2021)

4.1 Kielitaito

Tutkimusten mukaan kielitaito tuo myös ihmiselle uuden näkökulman asiaan, ja näin ollen se tarjoaa useampia tapoja lähteä ratkaisemaan erilaisia ongelmia. Monikieliset henkilöt ratkaisevat erinäisiä ongelmia monipuolisemmin ja nopeammin kuin yksikieliset, sillä useamman kielen taito tarjoaa helle useamman lähestymistavan ongelmaan ja sen ratkaisuun. Myös opitun kielen kulttuuri vaikuttaa vahvasti tähän; eri kielten informaation käsittely ja ongelmanratkaisu alkavat hyvin erilaisista lähtökohdista. (ISIC, luettu 25.10.2021)

Kielitaidon kasvattamisesta tulee helposti monelle mieleen opiskelu- ja työelämä, sekä tietysti kansainvälisillä markkinoilla toimiminen. Monissa oppi- ja työlaitoksissa edellytetään Suomessakin jo

ainakin yhden vieraan kielen osaamista, mutta käytännössä se ei tarkoita, että pelkkä todistus kieli-
taidosta olisi riittävä näyttö osaamisesta. Poikkeuksetta kaikissa kommunikaatio- ja neuvottelutilan-
teissa on eduksi, kun ymmärtää ja osaa myös toisen osapuolen äidinkieltä. (ISIC, luettu
25.10.2021)

Vieraan kielen tuoma haaste saattaa liittyä vieraan kielen puhumisen, tai sillä kommunikoimisen
kynnykseen. Rohkeus ja valmius käyttää vierasta kieltä avoimesti onkin yksi vieraan kielen oppimi-
sen prosessin tärkeimpiä vaiheita. Vaihto-opiskelijoiden keskuudessa luodaan tyypillisesti omanlai-
sensa niin sanottu kielenkäyttöstrategia, joka saattaa olla hyvinkin monikulttuurinen. Asiaan vaikut-
taa myös se, että vaihto-opiskelussa käytetty kieli on harvoin vaihto-opiskelijoiden oma äidinkieli.
Kynnys puhua vierasta kieltä henkilölle, jolle kyseinen kieli on myös vieras, saattaa olla pienempi
kuin mitä äidinkielenään kieltä puhuvalle. (Taajamo 1999, 75)

Näin ollen voidaan todeta, että vaihto-opiskelu on erinomainen mahdollisuus opiskella uusi kieli tai
syventää jo aikaisempaa kieliosaamista. Vaihto-opiskelu on myös ainutlaatuinen kokemus ammatti-
sanaston osalta, ja se tarjoaa opiskelijalle mahdollisuuksia kielen osalta, joita omalla kotimaisella
koululla ei välttämättä ole mahdollisuutta tarjota laadukkaasta kielten opetuksesta huolimatta.

Riidatonta on myös vieraan kielen oppimisen kannalta se, miten tehokkaasti oppimista nopeuttaa
päivittäisessä elämässä kielelle altistuminen niin puheen kuin tekstin muodossa.

4.2 Kulttuuri

Vaihto-opiskelun kulttuuriset kehitystehtävät voidaan jakaa kuuteen eri osa-alueeseen. -alueet ovat
uudenlaisen kulttuurin ja kontekstin kohtaaminen, sopeutumisen psyykinen rasittavuus, tietoinen
suhde omaan oppimiseen, vieraan kielen haaste, motivaatiotekijät sekä oman identiteetin rakenta-
minen. (Taajamo 1999 68, viitattu Kaunela 2015, 56) Koska opiskelijan kielitaitoa käsiteltiin jo edel-
lisessä kappaleessa, ei ole tarpeellista käsitellä sitä enää tässä yhteydessä.

Osa-alueista ensimmäinen ulottuvuus on uudenlaisen kulttuurin ja kontekstin kohtaaminen. Erin-
omainen keino kasvattaa perspektiiviä omaa toimintaansa ja sen perusteltavuutta kohtaan suh-
teessa toisenlaiseen käyttäytymiseen on elää vieraassa kulttuurissa. Entuudestaan itsestään selvät
ja luonnollisesti omat käyttäytymistavat ja tottumukset, sekä lähes automatisoidut merkitykset ja
käsitteet saattavat saada täysin uuden merkityksen, kun niitä voi peilata vieraaseen kulttuuriin.
Vaihto-opiskelu, ja sen mukana ulkomailla eläminen onkin erinomainen tapa myös kasvattaa ym-
märrystä omasta käyttäytymisestä. (Taajamo 1999, viitattu Kaunela 2015, 56)

Toiseksi osa-alueeksi Taajamo nimeää sopeutumisen psyykkisen rasittavuuden, eli ns. kulttuurishokin. Sillä kuvataan kompetenssikyvyn lisääntymistä, ja se ymmärretään osana valtautumisprosessia. Valtautumisprosessi taas tarkoittaa opiskelijan autonomiaa omissa päätöksissään ja ratkaisuissaan tilanteessa, jossa hän ottaa tietoisesti riskin ja lähtee vaihtoon ja lopulta muuttaa tämän tietoisesti riskin potentiaaliksi kasvattaa omia resurssejaan ja voimavarojaan (Taajamo 2005, viitattu Kaunela 2015, 57). Opiskeluvaatimusten ja vieraiden käytäntöjen tullessa tutuiksi ja kotoisiksi, pysyvät opiskelijat käsittelemään suurempia määriä psyykkisiä riskejä, eivätkä tulevaisuudessakaan vaatimustason noustessa tyydy vain ”selviämään” opinnoissa ja elämässä, vaan tähtäävät korkeammalle tavoitteissaan. (Taajamo 1999, 72-73, viitattu Kaunela 2015, 57)

Kolmantena ulkomailla opiskelun kulttuurisena osa-alueena Taajamo pitää tietoista suhdetta omaan oppimiseen. Taajamo korostaa vaihto-opiskelun olevan ennemmin ulkomailla opiskelun merkittävä oppimiskokemus ja muutostapahtumaa kuin vain osa institutionaalista elämäntapaa. Suurimmat kehitykset ja muutokset havaitaan varsinkin opiskelijan omakuvassa eli itsemäärittelyssä. Taajamon mukaan oppimiskokemukseen liittyy myös vaihto-opiskelujakson aiheuttama näkökulmien muutos, eli uusi perspektiivi tarkasteltaessa omaa elämää, sekä omaa suhdetta ulkopuoliseen maailmaan. (Taajamo 1999, 73-74, viitattu Kaunela 2015, 57)

Taajamon viides ulottuvuus, motivaatiotekijät, koostuvat vaihto-opiskelijoiden odotuksista ja ennakkoluuloista vaihto-opiskeluvuoden seurauksista. Ulkomailla vieraassa ympäristössä ja olosuhteissa operoiminen mahdollistaa sekä onnistumisen että epäonnistumisen. Sisäisesti opinnoissaan motivoitunut ja innostunut opiskelija on lähtökohtaisesti kiinnostunut aiheista joita vaihto-opiskellessa käsitellään, ongelman ratkaisusta sekä uuden tiedon ja taidon omaksumisesta. Nämä tekijät liitetään useasti myös vahvoihin tuloksiin, sillä tietoinen yritys henkilökohtaiseen kasvuun sekä motivaatio oppia uutta, kehittyä ja ymmärtää ovat motivaatiotekijöinä erittäin voimakkaita ja omaehtoisia. (Taajamo 1999, 77, viitattu Kaunela 2015, 58).

Kuudes, viimeinen muttei missään nimessä vähäisin Taajamon kulttuurillisista osa-alueista on oman identiteetin rakentaminen. Ulkomailla asumisella ja opiskelulla on hyvin monipuoliset ja laajat vaikutukset opiskelijan identiteettiin. Tyypillisesti opiskelija kokee vaihto-opiskelujakson jälkeen näkevänsä maailman aivan uusin silmin, sekä myös identiteettinsä kasvaneen ja muuttuneen uuden vieraan kokemuksen myötä. Identiteettiin vaikuttavat myös tulevaisuuden tavoitteet ja näin ollen vaihto-opiskelu osana muuta koulutusta ja kokemusta on yksi erinomainen työkalu rakentaa omaa tulevaisuutta, sen antaessa potentiaalia tulevaisuuteen. (Taajamo 1999, 77-78, Taajamo 2005, 87-88, viitattu Kaunela 2015, 58.)

4.3 Verkostoituminen

Vaihto-opiskelu on erinomainen tapa verkostoitua alan opiskelijoiden ja kohdemaan koulun opettajien ja kouluttajien kanssa. Parhaimmillaan verkostot tarjoavat sparrausta uralle, apua ammatillisiin haasteisiin sekä uusia kehitysmahdollisuuksia.

Verkostoitua voi myös ihmisten ja organisaatioiden kanssa alan tai vaihto-opiskelun ulkopuolelta kohdemaassa. Hyödyt eivät todennäköisesti näy silloin alan ammatillisissa kompetensseissa, vaan enemmänkin yleisissä kompetensseissa ja kulttuurisella puolella työelämän ulkopuolella. Toki verkostoituminen on myös tietynlainen taito, jota jokaisen on mahdollisuus kehittää, ja mm. kulttuurilliset aspektit, kielitaito sekä sosiaaliset taidot yleensä vaikuttavat onnistuneen verkostoitumisen saavuttamiseen työelämässäkin.

Vaihto-opiskelu on myös erinomainen mahdollisuus siinä mielessä, että opiskelijavaihtoa tarjoavat koulut vastaanottavat tyypillisesti useasta eri maasta opiskelijoita, jolloin verkostoitumassa ja sosiaalisessa kanssakäymisessä on mukana useita eri kansalaisuuksia, jotka jokainen osaltaan tuovat kokonaisuuteen erilaista kulttuuria, tapoja, kieltä ja murretta.

Vaihto-opiskelun keskittyessä kaupunkeihin, joissa on useita korkeakouluja tai yliopistoja ja paljon eri opintovaihtoehtoja, tapaa siellä myös opiskelijoita oman alan ulkopuolelta, mikäli on aktiivinen ja sosiaalinen. Opiskelijatapahtumat ovat useasti avoimia kaikille korkeakoulu- tai yliopisto-opiskelijoille ja niistä myös tiedotetaan aktiivisesti.

Nykypäivänä sosiaalisten medioiden alustat helpottavat myös yhteydenpitoa, joten vaihtojakson päättyessä yhteydenpitoa on helppo jatkaa myös etänä.

4.4 Opinnot

Kurssit ja opinnot, joita vaihto-opiskelujaksolla voi suorittaa vaihtelevat vastaanottavasta ammattikorkeakoulusta tai yliopistosta riippuen. Jos asiaa tarkastellaan Poliisi (AMK) -opiskelijan näkökulmasta, on ilmeistä että koulutus jota vaihdossa voidaan suorittaa, on omaa tutkintoamme ja ammattiosaamistamme täydentävää, mutta ei missään nimessä korvaavaa.

Pitää muistaa kuten edempänä jo mainittiinkin, että Suomessa ”poliisin tehtävänä on oikeus- ja yhteiskuntajärjestyksen turvaaminen, yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitäminen sekä rikosten ennalta estäminen, paljastaminen, selvittäminen ja syyteharkintaan saattaminen.” (Poliisilaki 872/2011)

Poliisiammattikorkeakoulun toimintaa ohjaava tutkintosääntö kertoo seuraava:

”Poliisiammattikorkeakoulu on sisäministeriön hallinnonalaan kuuluva Poliisihallituksenalainen oppilaitos, jonka koulutusala on sisäinen turvallisuus. Poliisiammattikorkeakoulu on ainoa poliisin tutkintokoulutusta tarjoava oppilaitos Suomessa. Poliisiammattikorkeakoulun koulutustehtävänä on Poliisiammattikorkeakoulusta annetun lain (1164/2013) 2 §:n mukaan antaa sisäisen turvallisuuden alalla tutkimukseen ja sivistyksellisiin lähtökohtiin perustuvaa korkeakouluopetusta ammatillisiin asiantuntijatehtäviin ja johtamistehtäviin, tukea yksilön ammatillista kasvua ja edistää elinikäistä oppimista sekä harjoittaa soveltavaa tutkimus- ja kehitystyötä, joka palvelee poliisitoiminnan ja sisäisen turvallisuuden suunnittelua ja kehittämistä sekä Poliisiammattikorkeakoulun opetusta.” (Tutkintosääntö, Poliisiammattikorkeakoulu)

Kun Suomessa sekä poliisin tehtävät että koulutus on määritelty tarkoin laissa, on luonnollista, että koulutusta ei voida suorittaa muualla kuin Suomessa. Silti ei kannata väheksyä ulkomailla opiskelujen asioiden ja niiden tuoman perspektiivin arvoa ja ammattitaitoa sekä yleissivistystä tukevaa vaikutusta suomalaisen poliisikoulutuksen lisäksi. Ulkomaalaisilla poliisikouluilla on kuitenkin aina repertuaarissaan opintoja sekä kursseja, joita Poliisiammattikorkeakoululla ei ole mahdollista tarjota opiskelijoilleen. Sama toimii myös toisinpäin: Tampereella on varmasti saatavilla kursseja ulkomaalaisille vaihto-opiskelijoille, joita he eivät kotimaassaan voi suorittaa.

Tutkijan kirjoittajan näkemyksen mukaan poliisitoiminnan kehittymisen kannalta sekä organisaation että yksittäisen poliisin tasolla on hyödyllistä ja jopa tärkeää tiedostaa, miten eri tavoin eri toimenpiteitä voidaan suorittaa ja minkälaisella laatutasolla liikutaan kansallisessa ja kansainvälisessä vertailussa. Olennaiseksi kansainvälisen kentän ymmärryksen tekee myös se, etteivät kaikki organisaatiot eikä myöskään rikollisuus noudata valtiollisia rajoja. Kansainvälistymisen ja globalisaation edetessä eri kansojen ja toimijoiden välisen yhteistyön merkitys korostuu.

5 KYSELYTUTKIMUS

Tutkimukseen liittyvä kyselytutkimus vaihto-opiskelijoiden kesken suoritettiin valmiiksi laaditulla kyselylomakkeella, jonka tutkimuksen laatija välitti halukkaille vastaajille. Kahdeltatoista ulkomaalaiselta vaihdossa olleelta tutkimuksen laatijan opiskelijakollegalta kysyttiin halukkuutta vastata muutama kysymykseen koskien heidän kokemuksiaan vaihto-opiskelusta, sekä hyödyistä tai eduista, joita se tuotti heille työelämään.

Tutkimuksessa kysymykset kirjoitettiin valmiiksi word-tiedostolle, joka jaettiin kyselyyn osallistuneiden kesken. Kysymykset olivat kaikki hyvin avoimia ja vastauksia ei ollut mitenkään määritelty pituuden tai muotonsa puolesta, vaan osallistujat saivat vapaasti kirjoittaa miten kokivat asian olevan. Kysely suoritettiin englannin kielellä.

Kahdestatoista opiskelijasta vain 4 ilmoittautui vapaaehtoiseksi kyselytutkimukseen, täytti lomakkeen ja palautti sen. He työskentelevät tällä hetkellä paikallisissa poliisiorganisaatioissaan tai ovat jatkaneet opintojaan valmistumisen jälkeen erikoistumisopinnoilla. Kyselyyn vastasi opiskelijoita Bulgariasta, Puolasta ja Englannista.

Alla on esitetty kysymykset tummennetulla, jonka jälkeen vastaukset on eritelty numeroituna vastaajien mukaan. Kaikkien kysymysten vastaukset on kirjattu aina samassa järjestyksessä.

Why did you decide to go on an exchange?

1. *“As a part of my degree, I have had a placement year and I have decided to participate in the Erasmus student exchange programme to get to know a different culture, meet new people and understand how other law-enforcement systems work”*
2. *“I decided to go to an exchange, because I saw it as a once in a lifetime opportunity to see a different culture and see different practices in the Police of Czech Republic.”*
3. *“When I was at high school, I missed a chance and I decided that if I had another in college, I wouldn't miss it again. Also, one of my closest friends who was on Erasmus program was very impressed and recommended me to try.”*
4. *“I decided to go on an exchange because I like challenges and going on an exchange was a kind of challenge for me. I wanted to see what it's like to study in English what's more abroad.”*

Have you found exchange studies useful? How? What are the main benefits of exchange studies?

1. *“Coming into contact with a different culture and different people and getting to know how a different legal system is managed and what is its structure are just a few of the benefits of exchange studies. Considering the overall experience, I consider that the exchange programme is really useful as it offers you the possibility to develop on both personal and professional levels.”*
2. *“I found the exchange study quite useful because I saw a different structure of the Police force and a different approach of dealing with the municipality security. One of the main benefits of going to an exchange studies is that you can work with professional lecturers and have access to new information, that could expand your knowledge.”*

3. *"I found it very useful because I tried something different, I learn a lot of new things from people who are experts in their profession. I saw a lot new things to me and last but not least I travelled and got acquainted with Czech culture."*
4. *"I've learnt a lot during exchange, but I didn't get enough points there. That's why I had to pass exams at two Universities."*

Would you recommend exchange studies to other policing students?

1. *"Yes, I would definitely recommend to policing students to choose exchange studies as this experience develops international thinking, the idea of international/global citizen, and of police cooperation and international policing."*
2. *"Yes, of course I would recommend exchange studies to other students. I think it would make the future police students more informed and agile in the daily life in the Police."*
3. *"Definitely! I already recommended it to my college who was one grade under me and he is going to travel to Poland next year."*
4. *"Yes, of course. Going on an exchange was the best decision in my life and I recommend everybody to do it."*

Has your interest in international activities grown after the exchange programme?

1. *"Yes, it has. I was studying BSc. Forensic Investigation when I was on my placement year at the Police Academy in Prague and my time there, and the modules I have studied there determined me to follow a master's programme in International Security."*
2. *"Yes, now I regularly check for international activities between European countries."*
3. *"Yes, because I learn the opportunities that Europol and "Frontex" provide. I'm also open for further exchange programs connected with my work."*
4. *"Yes, I really want to go on an exchange at least one more time."*

Did the exchange studies have an impact on your language skills in terms of foreign languages?

1. *“Yes, it did, as during my time in Prague I have managed to learn a few Czech words and how they are pronounced.”*
2. *“The exchange study made me a more fluent English speaker. Before the exchange when I spoke in English the words from my mouth didn't come out easily. Now I feel really comfortable to talk to other English speakers.”*
3. *“Yes, it was great experience and the exchange program made me start a new foreign language course. Now I study Turkish.”*
4. *“Definitely yes. I've improved my English a lot thanks to Erasmus. It was first time when I had a chance to talk to native speakers and that was really good experience. What's more I was forced to speak English everyday so I was learning all the time of exchange.”*

After the exchange, what have become the main benefits of exchange studies?

1. *“After the exchange, I have realised that I developed a number of personal skills, I have made new friends, and I gained important knowledge about a different culture, educational system and law-enforcement structure. Plus, the experience and the knowledge I have gained through the exchange programme helped me choose my next career steps.”*
2. *“After the exchange study I had received a better scoring in the Bulgarian academy for police officers. The knowledge that I gained also would be beneficial when I start working, because I have seen different approaches to work in the Police.”*
3. *“The best benefit to me was that I manage to see how one foreign country educates its police units and the opportunities that they have for development.”*
4. *“The main benefit for me was the chance to study in English and speak in English everyday. In addition, I met amazing people from different countries and we had the best time together. Moreover, we had a lot of time for sightseeing and exploring new places and countries.”*

6 YHTEENVETO

6.1 Pohdintaa

Omat kokemukseni vaihto-opiskelusta ovat varsin positiiviset ja myönteiset, vaikka jaksoni ulkomailla jäikin suunniteltua lyhyemmäksi. Lähdin tammikuussa 2020 Erasmus+ vaihtoon Tšekin tasavallan pääkaupunkiin Prahaan paikalliseen poliisiyliopistoon nimeltään Policejní akademie České

republiky v Praze, joka on Tšekin sisäministeriön korkein opetus- ja tiedelaitos. Kaikki vaihto-opiskelijoille järjestetty opetus koulussa tapahtui englannin kielellä.

Samassa vaihto-opiskelija ryhmässä kanssani oli kaksitoista opiskelijaa, joista osa oli ollut jo edellisenä syyslukukautena opiskelemassa kampuksella ja jatkoivat opiskeluaan kyseisenä keväänä. Muut vaihto-opiskelijat minun lisäksi olivat Bulgariasta, Romaniasta, Puolasta, sekä Englannista. Olin ryhmämme ainut suomalainen ja myös ensimmäinen opiskelija, joka PolAmkista on hakeutunut Tšekkiin opiskelemaan.

Opinnot ja kurssit, joita vaihto-opiskelijoille oli tarjolla, suoritettiin pelkästään vaihto-opiskelijoiden kesken, eli emme päässeet ottamaan osaa paikallisten poliisiopiskelijoiden opetukseen, sillä heidän opetustaan tai kurssejaan ei koulun mukaan ollut mahdollista järjestää englannin kielellä, jolla vaihto-opiskelijoiden kurssit oli järjestetty. Tästä johtui myös osaltaan se, että vaihto-opiskelijat eivät kovasti päässeet tekemisiin paikallisten opiskelijoiden kanssa, kun tutustumista yhteisten luentojen tai aineiden parissa ei tapahtunut. Kampuksen liikuntatiloissa oli opiskelijoille tarkoitettuja ohjattuja treenejä, muun muassa koripalloa, salibandya ja kamppailua, johon sai vapaasti liittyä. Näissä treeneissä tapasi myös paikallisia opiskelijoita ja pääsikin siis tutustumaan myös heihin.

Vaihto-opiskelijoille Prahassa keväällä 2020 järjestetyt kurssit olivat:

- Basics of Intelligence Activity
- Practical Exercises in Forensic Techniques
- International and European Traffic Law
- Advanced Course of English
- Dangerous Substances and Industrial Accidents
- International Cooperation in Security Area
- Management
- Professional Ethics
- International Humanitarian Law
- Introduction to Public International Law
- Basics of Criminology and Crime Prevention

-Czech Language for Foreigners.

Kuten kurssien nimistä käykin jo ilmi, monet kurseista käsittelevät asioita kansainvälisellä tasolla, muun muassa kansainvälisiä lakeja, yhdistyksiä, organisaatioita ja näiden historiaa sekä kansainvälistä yhteistyötä. Pelkästään kohdemaan asioita käsiteltiin oikeastaan vain Czech Language for Foreigners -kurssilla, joka olikin hyvin kattava paketti myös Tšekin kulttuuria ja historiaa nopean kielikurssin lisäksi.

Kokemukseni vaihto-opiskelusta ovat pelkästään positiiviset. Vaihto-opiskelu tarjosi minulle uutta osaamista opintojen laaja-alaisissa aiheissa, uusia ystäviä ympäri Eurooppaa, tietämystä ja ymmärrystä paikallisesta sekä muiden vaihto-opiskelijoiden lähtömaiden kulttuurista ja historiasta, sekä paljon uusia kokemuksia ja muistoja.

Vietimme paljon aikaa vaihto-opiskelijaporukkamme kesken keskustellen omien maidenme tavoista, kulttuurista, politiikasta, sekä sisäisestä ja ulkoisesta turvallisuudesta. Itselleni jäikin ehkä sellainen käsitys, että vaihto-opiskelijaporukkamme koostui hyvin pitkälti aikaansa seuraavista ja politiikasta sekä ajankohtaisista aiheista kiinnostuneista henkilöistä.

Aikana, jonka vietin Prahassa, ehdin mielestäni hyvin tutustumaan kaupungin ja maan historiaan sekä kulttuuriin. Praha on kiitollinen vaihto-opiskelukohde siinä mielessä, että siellä on todella väri-
käs ja rikas kulttuurihistoria. Lisäksi kaupunkina se on äärimmäisen kaunis ja mielenkiintoinen, sillä rakennuskanta ja keskusta-alueet ovat lähes alkuperäisessä kunnossa.

Niiden vajaan kolmen kuukauden aikana jotka kohdemaassa vietin, sain myös käsityksen siitä miten järjestelmä käytännössä toimii yhteiskunnallisten asioiden, esimerkiksi terveyden- ja sosiaalihuollon osalta. Ymmärrys ja tietämys tällaisista asioista tuo näkökulmaa siihen, miten asioita hoidetaan omassa kotimaassamme ja kestäkö se vertailua. Kehitys saattaa olla hyvinkin eri vaiheessa toisessa maassa, vaikka maantieteellistä etäisyyttä ei olisikaan paljoa. Asiat, joita suomalaisena saattoi pitää itsestäänselvyytenä tai omasta mielestä toimimattomana Suomessa, saattoivat olla paljon huonommalla tolalla kohdemaassa. Vastaavasti toiset asiat onnistuivat paljon helpommin ja yksinkertaisemmin ehkä vielä hieman perinteikkäämmässä Tšekissä. Ymmärsin, että kaikki kehitys ei välttämättä aina ole hyvästä ja eduksi pitkässä juoksussa.

Huomattavan erilaisten ihmisten tapaaminen hyvin erilaisissa elinympäristöissä kasvattaa myös taitoa kohdata ihminen ja luoda puitteet onnistuneelle sosiaaliselle kanssakäymiselle. Tämä oli ehkä yksi suurimmista hyödyistä ja osaamisesta, jota itse pääsin kasvattamaan ulkomailla. Tunsin, että yhteisen kielen puuttuminen tavallaan kasvatti tätä taitoa osaltaan huomattavasti.

6.2 Tutkimuksen johtopäätökset ja analyysi

Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää laadullisella tutkimuksella, olemassa olevaa tutkimustietoa ja kirjallisuutta analysoimalla sekä ulkomaalaisia vaihto-opiskelijoita kyselylomakkeella haastatteleamalla, tuottaako vaihto-opiskelu Poliisiammattikorkeakoulusta ulkomailla osaamista Poliisi (AMK) -tutkinnon opetussuunnitelmassa mainittuihin yleisiin kompetensseihin.

Tutkimus tuli lopputulokseen, jonka mukaan vaihto-opiskelu ulkomailla voi tuottaa erityistä osaamista ja etua poliisin yleisiin kompetensseihin. Tämän lisäksi vaihto-opiskelun hyötyjä ilmenee myös yleisten kompetenssien ulkopuolella sekä kokonaan poliisityön ulkopuolella.

Vaihto-opiskelu kasvattaa moninaista kielitaitoa. Ulkomailla on mahdollista – ja vieraille kielelle altistumisen vuoksi helpompikin – oppia uusia vieraita kieliä. Vierasta kieltä tulee myös käytettyä huomattavasti enemmän ulkomailla kuin kotimaassa ja kielenkäyttötilanteet ovat moninaisia ja spontaaneja. Laaja kielitaito on ihmiselle hyödyksi monella eri elämän osa-alueella ja se tukee suoraan poliisin yleisiä kompetensseja. Kaksikieliset tai useampaa kieltä sujuvasti puhuvat ratkaisevat ongelmia monipuolisemmin ja tehokkaammin, koska useamman eri kielen tietämys ja osaaminen kulttuurisen ymmärryksen kanssa antaa heille useampia lähestymistapoja sekä perspektiiviä ongelmanratkaisuun. Poliisin työssä kielitaidon tärkeys tulee ilmi päivittäin, oli kyse sitten raporttien tai viranomaisasiakirjojen kirjaamisesta tai keskustelusta asiakkaan kanssa.

Vaihto-opiskelu tuottaa laajaa yleissivistystä ja tietämystä vieraan maan kulttuurista ja historiasta, ihmisistä ja heidän tavoistaan, sekä maasta, sen hallinnosta ja hyvinvoinnista. Tämä luo yleismaailmallista näkökulmaa tarkasteltaessa muita maita sekä omaa kotimaata. Perspektiivi asioihin tuo tullessaan laajempaa ymmärrystä politiikkaan ja muihin yhteiskunnallisiin aiheisiin. Poliisin työssä ollaan jatkuvasti tekemisissä ihmisten kanssa ja keskustelut asiakkaiden kanssa voivat olla aivan mitä tahansa maan ja taivaan väliltä. Tällöin korostuu yleissivistyksen merkitys sekä laaja näkökulma ja perspektiivi erilaisiin asioihin. Tutkimuksen perusteella vaihto-opiskelu auttaa tehokkaasti kasvattamaan näitä ominaisuuksia.

Puhuttaessa oppimisen taidoista, on ulkomailla opiskelu erinomainen tapa kartuttaa osaamista kyseiseen kompetenssiin. Ulkomailla opiskellessa on mahdollista tutustua erilaiseen opetuskulttuuriin, luentoihin sekä luennoitsijoihin tai kouluttajiin. Opiskelu ulkomailla tuottaa osaamista myös omien taitojen kehittymisen analysointiin. Kuten haastattelututkimuksestakin kävi ilmi, on oman oppimisen analysointi ja kielitaidon karttuminen tukenut oppimisien taitoja siinä mittakaavassa, että vaihto-opiskelussa olleet opiskelijat ovat jatkaneet kieliopintojaan muihin vieraisiin kieliin vaihto-opiskelun jälkeen. Oman kokemukseni perusteella vastaavasti myös taito suhtautua kriittisesti tietoon kasvoi vaihto-opiskelujakson myötä. Lähdekriittisyys onkin yksi tärkeä osa oppimisen taitoja.

Eettistä osaamista vaihto-opiskelu tuottaa monella saralla. Kulttuuristen erojen ymmärtäminen sekä erilaisten ihmisten kohtaaminen kasvattaa opiskelijan taitoja ajatella monipuolisesti ja humanisti. Kyselytutkimuksessa vastaaja numero 1 viittasi myös eettiseen kasvuun kertoen, että vaihto-opiskelu, vieraiden ihmisten kohtaaminen sekä kulttuurin oppimisen lisäksi myös tuntemus paikallisesta oikeusjärjestelmästä ja sen tavoista kasvatti hänen tämän aihepiirin tietämystään.

Taitava työyhteisöosaaminen koostuu sosiaalisista taidoista, perspektiivistä, kokemuksesta ja ymmärryksestä. Mikä voisikaan olla parempi tapa kasvattaa näitä taitoja, kuin vaihto-opiskelu. Kuten tutkimuksessa yllä on todettu, vieraat ihmiset, paikat, kulttuurit ja kokemukset luovat kaikki yhdessä yleissivistystä ja maailmankatsomusta, sekä kasvattavat opiskelijan sosiaalisia taitoja. Työyhteisön jäsenenä itsekkin olen jälkikäteen huomannut, että työtoverit ovat suhtautuneet suurella kiinnostuksella ja arvostuksella vaihto-opiskeluun. Moni vanhempi työtoverini on harmitellut, ettei vaihto-opiskelu heidän opiskeluaikoinaan ollut mahdollista, ja todennut, että olisi myös itse halunnut joskus lähteä vaihto-opiskelemaan.

Innovaatio osaamiseen vaihto-opiskelu tuo osaamista sen tuoman perspektiivin myötä. Helposti ihminen ajattelee automaattisesti, että tapa jolla itse on tottunut tekemään asiat, on myöskin ainoa oikea ja paras tapa tehdä asioita. Kun tutustuu ulkomaalaiseen kulttuuriin ja erilaisten ihmisten tapoihin tehdä asioita, luo se perspektiiviä ja kriittistä ajattelutapaa myös omaa toimintakulttuuria kohtaan. Perspektiivi herättää myös keskustelua, mikä on usein innovaatioiden ja kehittymisen perusta. Kyselytutkimuksen vastaaja numero 3 totesi myös vastauksessaan viimeiseen kysymykseen, että tietämys vieraan maan poliisikoulutuksesta sekä kehitysmahdollisuuksista ulkomailla on yksi tärkeimmistä hyödyistä joita hän vaihto-opiskelustaan sai. Tämä on tärkeä osa innovaatio-osaamista alallamme.

Kansainvälisyysosaamisessa vaihto-opiskelun hyödyt ovat kiistattomat. Kielitaito oman alan työtehtävissä kasvaa huomattavasti vaihto-opiskellessa ja päivittäin ollessa oman alan kanssa tekemisissä vieraalla kielellä. Vaikutus kielitaitoon tuli selkeästi esille myös kyselytutkimuksen vastauksissa, joissa vastaajat korostivat taitojensa karttuneen. Valmiudet monikulttuuriseen yhteistyöhön kasvaa kokemusten ja eri kulttuureilla rikastetun perspektiivin myötä. Mielestäni vaihto-opiskelu ulkomailla on epäilyksettä paras tapa kehittää näitä kompetensseja. Nykyään on onneksi saatavilla myös niin kutsuttuja kotikansainvälisiä kursseja, joissa opiskellaan ja tehdään yhteistyötä ulkomaalaisten opiskelijoiden kanssa etänä tai omassa kotimaassa. Kotikansainvälinen työ ja opiskelu ovatkin ehkä helpompi ja kevyempi tapa päästä alkuun oman kansainvälisyyden kehittämisessä ja kulttuurisen osaamisen rakentamisessa kuin vaihto-opiskelu.

Opinnäytetyöni tutkimuskysymys oli, tuottaako vaihto-opiskelujakso ulkomailla poliisiopiskelijalle osaamista poliisin yleisiin kompetensseihin, ja onko vaihto-opiskelu yksi keino tukea tätä osaamista

tai miten siitä voi opiskelijana hyötyä tulevaisuuden ammattia ajatellen. Yllä olevan analyysin puitteissa on perusteltua todeta, että vaihto-opiskelujakso ulkomailla tuottaa poliisiopiskelijalle osaamista poliisin yleisiin kompetensseihin sekä tukee osaamista tulevaisuuden ammatin vaatimuksissa.

6.3 Tutkimuksen luotettavuus

Mielestäni tutkimus onnistui hyvin ja pidän tutkimustulosta luotettavana. Olemassa oleva tutkimustieto ja kirjallisuus on yksimielisesti samaa mieltä siitä, että vaihto-opiskelun, ulkomailla asumisen ja kansainvälisen sekä monikulttuurisen tietämyksen hyödyt ovat kiistattomat toimialasta ja ammattista riippumatta.

Tekemäni kyselyhaastattelu jäi suppeammaksi kuin mitä odotin, mutta kyselyyn vastanneiden vastaukset ja kokemukset tukivat samaa tutkimustulosta. Vaihto-opiskelu koettiin erittäin hyödylliseksi kokemukseksi. Oli mielenkiintoista huomata, että vaikka ulkomaalaisilla vaihto-opiskelijoilla ei todennäköisesti ole tiedossaan Poliisiammattikorkeakoulun opintosuunnitelman sisältöä, tukivat heidän vastauksensa lähes täydellisesti Yleisten kompetenssien kehittymisen johtopäätöstä.

Useita haastatteluja sekä kokemuksia vaihto-opiskelusta on myös luettavissa vaihto-opiskelua järjestävien tahojen sivuilla sekä yleisesti verkossa, ja lähtökohtaisesti melkein kaikki kokemukset vaihto-opiskelusta ovat olleet positiivisia ja koettu hyödylliseksi sekä työelämää tukeviksi. Poliisiammattikorkeakoulusta kyseisiä haastatteluja ei oikein ole vielä olemassa vaihto-opiskelun ollessa alallamme kovin uutta.

Pitää kuitenkin muistaa, että vaihto-opiskelusta saatavat hyödyt ovat varsin subjektiivisia, ja jokainen on viimekädessä vastuussa omasta vaihto-opiskelustaan sekä sen tuomista hyödyistä. Pitää olla erittäin aktiivinen ja sosiaalinen, jotta vaihto-opiskelusta saa kartutettua ne hyödyt, joita tutkimuksessa on mainittu. Se vaatii kiinnostusta ja rohkeutta lähteä ulos tutkimaan asioita ja tekemään erilaisia seikkailuja tuntemattomaan. Riskinoton hyödyt ovat kuitenkin kiistämättömät myöhemmin työelämässä ja yleissivistyksen karttumisen myötä elämässä muutenkin.

LÄHTEET

Asetus kansallisesta tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehyksestä 120/2017,
<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2017/20170120>

Business Finland, Foreign overnights in Finland, 2019, luettavissa:

<https://www.businessfinland.fi/4958c7/globalassets/julkaisut/visit-finland/tutkimukset/2020/2019-re-view---travel-in-finland.pdf>

EF Education First, luettu 25.10.2021

<https://www.ef.fi/epi/>

Finlex, Poliisilaki 872/2011

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110872>

ISIC, Miksi kielten opiskelu kannattaa, luettu 25.10.2021

<https://www.isic.fi/opiskelijaelama/kielitaito/>

Kansainväliset vaihto-ohjelmat, Poliisiammattikorkeakoulu, luettu 21.10.2021

<https://www.polamk.fi/vaihto-ohjelmat>

Vaihtojaksolle lähtemisen syyt yliopisto-opiskelijoiden

matkakertomusten välittämissä kokemuksissa, Kaunela 2015, luettavissa:

<https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/96985/GRADU-1429883045.pdf?sequence=1>

Kielitoimiston sanakirja, luettu 21.20.2021.

<https://www.kielitoimistonsanakirja.fi/#/>

Kotimaisten kielten keskus, luettu 21.20.2021,

https://www.kotus.fi/kielitieto/hyva_virkakieli

Laadullinen tutkimus ja teoria, Juhila, luettu 21.10.2021.)

<https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/mita-on-laadullinen-tutkimus/laadullinen-tutkimus-ja-teoria/>

Laki tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehyksestä 93/2017,

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2017/20170093>

Oikeusministeriö, saamen kielet, luettu 21.20.2021

<https://oikeusministerio.fi/saamenkielet>

Opiskele ulkomailla, luettu 25.10.2021

<https://www.opiskeleulkomailla.fi/vaihto-opiskelu-5843>

Poliisi (AMK)-tutkinnon opetussuunnitelma 2020-2022, luettavissa:

<https://polamk.fi/documents/25254699/34647939/Poliisi-amk-opetussuunnitelma.pdf/739255c8-04c2-f693-c381-0128bbe13c09/Poliisi-amk-opetussuunnitelma.pdf?t=1602071169977>

Poliisiammattikorkeakoulu, Tutkintosääntö

<https://polamk.fi/documents/25254699/37709942/Poliisiammattikorkeakoulu-tutkinto-saanto.pdf/bdb85e97-3d27-2f9f-f295-ed8b83300f96/Poliisiammattikorkeakoulu-tutkinto-saanto.pdf?t=1632228509059>

Poliisi, Kansainvälinen yhteistyö, luettu 21.10.2021

<https://www.poliisi.fi/kansainvalinen-yhteistyö>

Taajamo, 1999. Ulkomailla opiskelu - kulttuurinen kehitystehtävä.

Taajamo, 2005. Ulkomaiset opiskelijat suomessa.

Tuomi & Sarajärvi, 2018. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi

Tilastokeskus, Ulkomaan kansalaiset, luettu 25.10.2021

<https://www.tilastokeskus.fi/tup/maahanmuutto/maahanmuuttajat-vaestossa/ulkomaan-kansalaiset.html>

Tilastokeskus, Vieraskieliset, luettu 21.10.2021

<https://www.stat.fi/tup/maahanmuutto/maahanmuuttajat-vaestossa/vieraskieliset.html>

Valtioneuvosto, Maahanmuuttoviraston tilannekatsaus, luettu 21.10.2021

<https://www.valtioneuvosto.fi/-/1410869/suomen-vaesto-monimuotoistuu-vaihtelua-on-alueittain>

Varto, 1992. Laadullisen tutkimuksen metodologia

Vitikainen, Monikulttuurisuus 15.8.2014, luettu 21.10.2021

<https://www.filosofia.fi/fi/ensyklopedia/monikulttuurisuus>

Yle, Lukiolaisten into kirjoittaa ruotsi romahti ja nyt heillä on vaikeuksia selvitä pakollisesta virkamiesruotsista – Lehtori: "Taitotason lasku on huomattava", luettu 25.10.2021

<https://yle.fi/uutiset/3-10118284>